

1. LIČNI PODACI

<p style="text-align: center;">Vaša fotogr</p> <p style="text-align: center;">afija</p>	a. IME I PREZIME Fuada Cerić
	b. ADRESA
	c. TELEFON
	d. E-MAIL ADRESA cericfuada@gmail.com
	e. ZVANJE Magistar pedagoških nauka

2. RADNO MJESTO

a. Naziv ustanove:	JU OŠ „Todorovo“, Velika Kladuša
b. Adresa:	Todorovo bb, 77230 Todorovo
c. Telefon:	037/716 – 858
d. Posao koji obavljate:	Pedagog škole
e. Razred ili uzrast djece sa kojom radite:	I - IX
f. Godine staža:	15

3. MOJA PEDAGOŠKA UVJERENJA

Škola predstavlja jednu, ako ne i jedinu instituciju za obrazovanje mladih osoba. Škola je zamišljena kao otvorena institucija koja je integrisana u svom društvenom okruženju i koja je istovremeno središte kulturnog života. Kao takva, napredovala je i razvijala se kroz vijekove, a to se očitivalo kroz razvoj organizacije, sadržaja, strukture, odnosa, mjesta kao i uloge učenika i nastavnika u odgojno – obrazovnom procesu. Dva osnovna faktora odgojno – obrazovnog procesa su nastavnik i učenik. U savremenoj školi odnos nastavnika i učenika obilježava saradnja i međusobno poštovanje, a nikako nadređenost ili podređenost. Učenik je osoba koja uči, nastavnik je osoba koja poučava. Od nastavnika, njegove stručnosti, osposobljenosti i ličnih kvaliteta zavisi hoće li se dostignuti razvoj pedagoške nauke prenijeti u praksi. Sam poziv nastavnika je težak, odgovoran ali i lijep. Nastavnik sve svoje osobine i profesionalne vještine stavlja u službu djeteta i dječijih potreba. Postoji jedan dio u Nastavnim planovima, putem kojeg se nastavnik i učenik najbolje upoznaju i razvijaju životne vrijednosti, a to je čas odjeljenske zajednice. Svoja pedagoška uvjerenja temeljim na kvalitetnom radu u odjeljenskoj zajednici. Kroz časove odjeljenske zajednice nastavnici se približavaju učeniku i kolektivu, u ostvarenju ciljeva kroz tri bitna segmenta: odgojni, obrazovni i funkcionalni. Putem odjeljenske zajednice, odjeljenski starješina kod učenika razvijaju ljubav prema drugima, podstiče učenike na humanost i saradnju, formiraju se etički i društveno – moralni stavovi, razvija se samosvijest kod učenika, osposobljavaju se nezavisne, odgovorne i stvaralačke ličnosti, razvija se sposobnost komunikacije i dr. Pa, zar sve navedeno nisu upravo vrijednosti kojima težimo u životu, koje se kroz ove časove razvijaju!

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2019.

Često smo svjedoci razmišljanja mnogih praktičara, o tome kako je odgoj jedan od najvažnijih zadataka sa kojima se nastavnici svakodnevno susreću. U školama, međutim, imamo mnogo primjera gdje se sve više potiskuje odgojni aspekt na račun obrazovnog. Takođe sam uvjerenja da je odgojna komponenta jako važna ali isto tako da se na časovima odjeljske zajednice najviše radi na razvijanju odgojne komponente i odgojnih aktivnosti. Obim odgojnog djelovanja danas je znatno širi nego ranije. Odgojni uticaji putem škole znatno utiču na afirmaciju drugih odgojnih funkcija. Da bi prešli formalizam i razvijali istinske vrijednosti kod naših učenika, svoja pedagoška uvjerenja temeljim i na odgoju kao faktoru ali i odjeljskoj zajednici kao mjestu, gdje se doprinosi afektivnom razvoju učenika.

4. INOVATIVNA PRAKSA

NASLOV/NAZIV:	<i>„OD PEDAGOŠKIH AKTIVNOSTI DO CJELOVITE LIČNOSTI“</i>
KRATAK OPIS PRAKSE (do 200 riječi - jedan paragraf):	Praksa je nastala kao plod dugogodišnjeg iskustva i praktičnog rada sa učenicima u osnovnoj školi. Dijete je pokretač svega lijepog i otuda potreba da se djeci pruži najbolje od nas. Iz tog razloga ova praksa proizašla je iz potrebe i želje da se životno važnim pitanjima posvetimo na časovima odjeljske zajednice. Na ovim časovima kod učenika razvijamo ideje, kreativnost, slobodu mišljenja, entuzijazam. Kroz praksu sam ukazala na pojmove i faktore obrazovanja, planirala i razradila područja rada po razredima, prilagodila teme uzrasnom dobu učenika, ukazala na važne datume u godini, održala 45 pedagoških aktivnosti sa učenicima od I do IX razreda, sa drugačijim inovativnijim pristupom. Sve pedagoške aktivnosti su bazirane prema ishodima učenja. Aktivnosti su koncipirane na način da se teme za I razred mogu primjenjivati takođe u VIII razredu. Sve ovo objedinila i koncipirala u jedan priručnik za nastavnike, koji nosi naziv „Odgojno – obrazovni rad u odjeljskoj zajednici“, prvi u BiH sa ovakvom metodologijom rada. Iako se cjelokupni sadržaj ove prakse temelji na savremenim pedagoškim zamislima, ali i znanjima stečenim kroz praksu, temeljno usmjerenje je realitetna terapija i teorija izbora. Ova inovativna ideja promovise odgoj i jačanje odgojne komponente škole. Nastava na časovima odjeljske zajednice je interaktivna uz korištenje savremenih tehnika i tehnologija.
KATEGORIJA (Molim Vas da označite odgovarajuću kategoriju)	Kreiranje novih materijala, didaktičkih sredstava i/ili resursa za učenje i poučavanje

DETALJAN OPIS:**POLAZIŠTA :**

Pedagozi su stručnjaci koji se bave odgojem. Rad pedagoga se dijeli na više područja koja između ostalog, obuhvataju planiranje i programiranje, rad sa učenicima, nastavnicima i roditeljima. Pedagog kontinuirano radi na osavremenjivanju nastavnog rada, uvođenju inovacija i praćenju razvoja i postignuća cjelokupnog odgojno – obrazovnog procesa. Ono što je prethodilo opisanoj praksi je činjenica da se rad u odjeljskoj zajednici obično svodi na pravdanje časova, razgovor oko eventualnih problema koji su iskršli tokom sedmice. Naravno, ništa ne želim generalizirati, ali to su fakti koji su meni bili crvena zastavica i poziv da krenem u inoviranje odgojnog rada i razvijanje i osavremenjivanje rada na časovima odjeljske zajednice. Nadalje, sumirajući nastavne planove iz područja rada u odjeljskoj zajednici, u većini kantona, uvidjela sam velike razlike u realizaciji istih, a djeca su ista, pa sam željela da imaju isti put usvajanja i razvijanja vrijednosti. Teme koje su se izučavale na ovim časovima često nisu bile primjerene uzrastu učenika, pa sam i taj segment uzela u obzir pri realizaciji ove moje prakse. Iz ovih ali i svih drugih razloga, kada je u pitanju realizacija časa odjeljske zajednice, postavila sam sebi zadatak da objedinim područja odjeljske zajednice i napravim inovacije po pitanju realizacije plana i programa odjeljske zajednice u osnovnoj školi. Materijala za realizaciju časova u školama nema mnogo. Škole posjeduju literaturu koja je zahtijevala dodatni napor razrednika. Odlučila sam objediniti sve sadržaje iz nastavnih planova u kantonima Federacije Bosne i Hercegovine, jer su do sada bili različiti i različito se primjenjivali kada je u pitanju hronološka dob učenika. Pedagoške radionice koje sam uradila sa učenicima u svojoj školi, pokazale su se tako da mogu imati ključne uloge u razvoju učenika jer ovako koncipirane, doprinose njihovom emocionalnom, socijalnom, moralnom i estetskom razvoju. Svaka pedagoška radionica odiše snažnom odgojnom komponentom. Kako smo mi pedagozi posebno osjetljivi i empatični kada su u pitanju djeca, i pošto smo mi još od samog postojanja voditelji, ja sam ovom praksom povelala nastavnike i učenike u jednu novu dimenziju realizacije časova odjeljske zajednice i jačanja odgojne komponente, bez koje ne možemo zamisliti razvoj djeteta. Ovom praksom sam željela postići razvijanje, sazrijevanje i inoviranje postojećeg kurikulumuma sa akcentom na poboljšanje kvalitete obrazovanja.

CILJ I ŽELJENI ISHODI

Nastavnici su u školama opterećeni praćenjem Nastavnih planova, često pridržavaju onog obrazovni, dok odgojni smisao zaostaje u nekim segmentima. Tako je i sa odjeljskom zajednicom. Cilj mi je, prije svega, bio ukazati na važnost odgojno – obrazovnog rada kada je u pitanju realizacija nastavnog plana odjeljske zajednice, razvijanju svih sposobnosti i za život bitnih vrijednosti. Jedan od ciljeva je bio napraviti nešto što će koristiti nastavnicima u cijeloj BiH. Kroz pedagoške aktivnosti sam nastojala razviti neke nove ideje i sposobnosti kod učenika. Cilj nam je iznjedriti zdrave, sposobne, vrijedne, kreativne, maštovite ličnosti koji će znati iskoristiti svoje potencijale i upravo putem ovih pedagoških aktivnosti možemo uticati da se sve navedeno i ostvari. Cilj je takođe posvetiti pažnju razredniku kao odgajatelju, ukazati na njegovu važnost, postaviti ga da bude svijetla tačka u koju gledaju svi učenici. Nastavnik je moderator, praktičar, osoba koja je učenicima uzor kada su u pitanju istinske vrijednosti. Svojom praksom sam nastojala promijeniti odnos na relaciji nastavnik – učenik, da putem realizacije časova odjeljske zajednice postanu jedni drugima podrška, pomoć i radost. Kroz ovu praksu sam željela dati i razredniku na važnosti, da razrednik prepozna i njeguje svoju funkciju, da ima svoj vlastiti plan rada.

Svaka pedagoška radionica ima svoje vlastite ishode, međutim, razvijanje individualnih i kolektivnih odgojnih potreba, ovisno o uzrastu, kao i formiranje stabilnih osobina ličnosti u procesu učenja i sazrijevanja su željeni ishodi ove prakse.

DETALJAN OPIS REALIZACIJE

„Svako je genij.
Ali ako procjenjujete ribu po njenoj sposobnosti
da se penje na drvo,
cijeli svoj život će provesti misleći da je glupa!“
A. Anštajn

Ova praksa se realizirala u periodu septembar 2017. godine do marta 2019. godine, kroz niz aktivnosti koje su se naslanjale jedna na drugu i na kraju činile jednu sveobuhvatnu kompaktnu cjelinu. Kako na časovima odjeljske zajednice očekujemo najviše ideja, kreativnosti, slobode mišljenja, entuzijazma i svega onoga što savremena škola od jednog učenika očekuje, sama realizacija ove prakse je trebala ići u nekoliko smjerova.

Prva aktivnost je bila proučiti svu dostupnu literaturu koja govori o školi, učeniku, razredniku, nastavi, odjeljskoj zajednici kao faktorima koji su neophodni za realizaciju inovacija u savremenom obrazovanju i razvijanju sposobnosti učenika i usvajanju temeljnih ljudskih vrijednosti. Kroz proučavanje literature definisala sam pojmove škola, učenik, nastavnik, odjeljska zajednica. Potom sam razradila koncepciju osnovne škole sa konkretnim ciljem i zadacima osnovne škole. Potom sam posvetila pažnju odgojnim komponentama škole i uticaja odgoja jer upravo odgojna pitanja u modernom svijetu sve više postaju pitanja života i smrti. Da bi se ova praksa realizirala u onom obimu koji odgovara djetetu i metodologiji usmjerenoj na dijete, posebno sam proučila koje su to osnovne razvojne karakteristike učenika rane adolescencije. Veoma je bitno naglasiti da je ovo doba u kojem dijete treba razviti samopoštovanje, samopouzdanje, povjerenje i samostalnost. Treba izgraditi identitet, zaljubiti se izgraditi zdrav odnos prema seksualnosti, tijelu prema sebi i drugima. U ovom dijelu razmotrila sam tjelesne promjene, kognitivne promjene, socio – emocionalne promjene, emocionalni razvoj ali i sliku o sebi. Pročila sam pojam razrednika, njegove funkcije sa posebnim osvrtom na četiri funkcije: pedagošku, organizacionu, istraživačku i administrativnu. Potom sam proučila šta je sve to što obuhvata rad u odjeljskoj zajednici (Prilog br. 1).

Nakon proučavanja literature i izbora bitnih tema za realizaciju prakse, bilo je potrebno razraditi plan i program razrednika. U dnevnicima svakog razrednika postoji poglavlje koje se odnosi na plan i program razrednika. Pošto sam pri pregledu pedagoške dokumentacije nastavnika, u svojoj školi, primijetila da je taj dio nastavnici nerazumljiv, odvažila sam se i napravila plan i program nastavnika razrađen po mjesecima i programskim sadržajima. Sada već nastavnici imaju koncept i primjer po kojima će u svojim dnevnicima planirati svoj rad. Ovaj plan mogu koristiti nastavnici u svim kantonima Federacije Bosne i Hercegovine. (Prilog br. 2).

Nakon ovog dijela uslijedio je i najteži dio, a to je izrada programa rada odjeljske zajednice. Opći ciljevi i zadaci odgoja i obrazovanja u osnovnoj školi se realizuju na specifičan način programom odjeljske zajednice. Aktivnosti na ovim časovima treba da omoguće učeniku osnovne škole punu kreativnost mišljenja, razvoj kritičkog mišljenja, organizacije i realizacije ovog programa. U realizaciji ovih časova trebalo je imati novu koncepciju i metodologiju rada. Operativni program je izrađen na osnovu ponuđenog programa za svaki razred. Naravno prilikom izrade programa rada odjeljske zajednice ostavljena je sloboda razredniku, da u toku realizacije koriguje operativni program i prilagodi ga prema potrebama i interesima učenika. Veliki je trud uložen u planiranje područja koja odgovaraju koncepciji osnovne škole. Područja rada odjeljske zajednice koja sam odabrala su: individualni razvoj, zdravlje, društvene vještine, pravo i demokratija, etika i antikorupcija, odgoj za nenasilje, radne navike i kultura i ekologija. Realizirajući ovaj program, u svim aspektima, poštovala sam principe: postupnosti, kontinuiteta, dob djeteta ali i društvene mogućnosti i potrebe. Program rada odjeljske zajednice sam razradila za sve razrede osnovne škole (od I do IX), po područjima, temama i broju časova. Za svako područje vezala sam određene teme koje su prilagođene uzrastu i sposobnostima učenika (Prilog br. 3).

Nakon svakog programa odjeljske zajednice za svaki razred ostavila sam određeni broj časova nastavnicima, kako bi mogli obilježiti značajne datume vjerskih, državnih i međunarodnih praznika.

(Prilog br. 4).

Sljedeća aktivnost koja je uslijedila odnosila se na planiranje i pripremanje pedagoških radionica po razredima. Odabrala sam po pet tema za svaki razred, napisala pedagošku pripremu koja se razlikuje od klasične pripreme, ali koja sadrži bitne elemente za kvalitetno izvođenje ovih aktivnosti. Svaka pedagoška aktivnost sadrži temu, nastavnu jedinicu, metode rada, materijale koji će se koristiti, oblici. Svaka pedagoška aktivnost ima cilj i što je jako važno svaka pedagoška aktivnost ima svoje očekivane ishode učenja. Aktivnosti imaju svoj uvodni, glavni i završni dio odnosno evaluaciju. Aktivnosti su prožete interaktivnom nastavom, upotrebom raznovrsnih materijala, korištenje savremene tehnike i tehnologije. Od oblika često se koristi grupni rad kao oblik koji se pokazao pozitivan kada je u pitanju razvijanje interakcije i komunikacijskih vještina. Kada su napisane pripreme za pedagoške aktivnosti, iste sam realizirala, njih ukupno 45, kako bih provjerila kvalitet primjene istih. Pedagoške aktivnosti su urađene na način da je svaka aktivnost, uz minimalne korekcije, primjenjiva kroz sve razrede. Neke aktivnosti iz nižih razreda primjenjive su u višim razredima i obratno, uz prilagodbu aktivnosti uzrastu.

1. U prvom razredu planirane su i relazirane pedagoške aktivnosti pod nazivima: „Prevara“, „Igra je moje pravo“, „Opasnost i zaštita“, „Grad zdravlja“, „Ko sam ja, ko smo mi?“.
2. U drugom razredu realizirane su teme: „Mito“, „Vjerujemo u ispunjenje naših želja“, „Učimo kroz igru“, „Crtež najprijetnijeg i najneprijetnijeg događaja“, „Igre i gender perspektiva“.
3. U trećem razredu realizirane su teme: „Emocije: Strah“, „Ponašanje na javnim mjestima“, „Može li se prijateljstvo kupiti“, „Što posiješ, to požanješ“, „Duga na tanjiru“.
4. U četvrtom razredu realizovane su teme: „Kako ispravno koristiti slobodno vrijeme?“, „Korpa puna vrlina“, „Zašto nam je potreban autoritet?“, „Ja poruke u suzbijanju konflikta“, „Upoznajmo nacionalne manjine“.
5. U petom razredu sam realizirala teme: „Naučiti učiti, kako naučiti tekst“, „Moji glavni životni pokretači – piramida života“, „Nepotizam“, „Učimo o jezicima naroda – razumijemo li se?“, „Nenasilno rješavanje konflikata“.
6. U šestom razredu realizirane su teme: „Životne potrebe“, „Moja lična karta“, „Jedan problem – jedno pismo“, „Asertivnost“, „Prijateljstvo“.
7. U sedmom razredu sam realizirala teme: „Metode uspješnog učenja“, „Običaji, tradicija i kultura drugih naroda“, „Međuvršnjačko nasilje“, „Tjelesne i psihološke promjene u pubertetu“, „Sistem vlastite vrijednosti“.
8. U osmom razredu sam realizirala teme: „Usaglasimo ciljeve, spriječimo konflikte“, „Razmisli – zabilježi – uveži – reprodukuj“, „Bolesti među tinejdžerima: anoreksija, bulimija, gojaznost“, „Kultura korištenja interneta i mobitela“, „Izabрати pravi poziv“.
9. Deveti razred je realizirao teme: „Razvoj pozitivnih odnosa dječaci – djevojčice“, „Izabрати pravi poziv“, „Jesam li nasilan prema drugima i prema sebi“, „Tipovi učenja“, „Izabрати pravi poziv“ (Prilog br. 5).

Prilikom realizacije aktivnosti na časovima odjeljske zajednice, prisustvovali su i nastavnici, kako bi mogli opservirati, analizirati i procijeniti kvalitet izvođenja časa. Na pripremama kod ponekih aktivnosti, se nalaze i fotografije, kao pokazatelji uspješnosti izvođenja aktivnosti.

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI

Ova praksa je rezultat potrebe jačanja odgojne komponente škole. Cjelokupna praksa je osmišljena tako da pomogne razrednicima u realizaciji časova odjeljske zajednice, ali i učenicima kod kojih trebamo razvijati sposobnosti i vrijednosti potrebne za život. Predviđene aktivnosti kroz časove, imaju za cilj aktivno učešće učenika u procesu realizacije aktivnosti, kako bi jačali osjećaj za zajednicu, pripadanje, sigurnost, toleranciju, empatiju u interpersonalnim odnosima. Nakon svih aktivnosti koje su odrađene, s moje strane ali i dodacima

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2019.

nastao je jedan sveobuhvatan priručnik, prvi ovakve vrste u Bosni i Hercegovini, namijenjen svim nastavnicima i odjeljenskim starješinama. Ovaj priručnik je rezultat cjelokupne prakse koja je trajala godinu i pol. Iako se priručnik sastoji od tri dijela, ja sam opisala prvi dio tj. praksu i aktivnosti koje sam ja uradila. Efekti i rezultati prakse su jako pozitivni kada su u pitanju nastavnici i učenici, to naravno potkrepljuje analiza ankete koju sam provela sa učenicima i nastavnicima u svojoj školi, nakon provedbe svih aktivnosti (Prilog br. 6).

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati moju ideju

Iskreno smatram da ova praksa omogućava bolju pripremu, i realizaciju sadržaja neposrednog odgojno - obrazovnog rada u odjeljenskoj zajednici, uštedu vremena u traženju tema, literature i novih informacija, sadržajno osmišljene časove u kojima će učenik biti aktivan sudionik i nosilac svih aktivnosti. Cjelokupna praksa se radila upravo prema metodologiji usmjerenoj na dijete, te nudi pregršt ideja, razvija maštovitost, kreativnost, kritičko mišljenje, te potiče učenike da svoje ideje i potencijale iskažu ne samo kroz časove redovne nastave i nastavne predmete, nego i na časovima odjeljenske zajednice. Praksa kroz priručnik promovira i jača kompetencije razrednika i učenika, a škola kao odgojno – obrazovna institucija u potpunosti promovira najbolji interes učenika i radi na njihovoj zaštiti. Inovativnost je pojam koji obilježava cjelokupnu ideju i realizaciju prakse.

Preporuka svim nastavnicima u osnovnoj školi, za korištenje ove prakse, kroz realizaciju svojih časova odjeljenske zajednice.

PRILOZI

Molimo vas da vaši prilozi sadrže samo neophodne materijale koji su potrebni kako bi ilustrovali vašu praksu ili kako bi omogućili drugim nastavnicima da je primjene. Maksimalan broj fotografija koje šaljete u prilogima je 20, a broj videozapisa je 2.

Vaše priloge dostavite zajedno sa prijavom na mail adresu nedim@coi-stepbystep.ba

Molimo vas da priloge imenujete tako da postoji jasna poveznica sa praksom koju aplicirate:

Vaše ime_broj priloga (NedimKrajišnik_prilog01)

